

در سایه سار ادب

آشنایی با آثار و اندیشه‌های شاعران و نویسندگان بزرگ ایران

www.ketab.ir

تینانیکنام

پاییز ۱۳۹۸

سرشناسه: نیکنام، تینا، ۱۳۶۶ -
 عنوان و نام پدیدآور: در سایه سار ادب: آشنایی با آثار و اندیشه‌های شاعران و نویسندگان بزرگ ایران / تینا نیکنام.
 مشخصات نشر: تهران: رایاگستر، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۱۷۰ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۸۹۷-۵-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: شاعران ایرانی - سرگذشته
 موضوع: Poets, Persian - Biography
 موضوع: نویسندگان ایرانی - سرگذشته
 موضوع: Authors, Iranian - Biography
 موضوع: ادبیات فارسی - مجموعه‌ها
 موضوع: Persian literature - Collections
 موضوع: شعر فارسی - مجموعه‌ها
 موضوع: Persian poetry - Collections
 زده بندی کنگره: PDB3541
 زده بندی دیویر: ۸۱۲۰۱
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۴۱۰۰۱

در سایه سار ادب

آشنایی با آثار و اندیشه‌های شاعران و نویسندگان بزرگ ایران

نویسنده: تینا نیکنام

صفحه‌آرا: حمیدرضا نجفی

طراح جلد: حمیدرضا نجفی

انتشارات رایاگستر

۱۷۰ صفحه وزیری

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

چاپ و لیتوگرافی: عرفان

چاپ اول: ۱۳۹۸

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً
 به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)
 بدون اجازه مکتوب مولف ممنوع است.

آدرس: تهران، میدان فلسطین، خ ایتالیا، تقاطع طوس، شماره ۲۷، طبقه سوم، واحد سوم

تلفن: ۵-۸۸۹۷۰۹۳۱

۰۹۱۱۹۲۳۴۲۰۶

فهرست

پیشگفتار

۶

بخش اول: مقدمه

۱۱ ادبیات چیست؟

۱۳ کارکرد ادبیات چیست؟

بخش دوم: گزیده نظم فارسی

۱۶ تعریف شعر و نظم فارسی

۱۷ دوره‌های شعر فارسی

۱۸ انواع قالب‌های شعر فارسی

۱۲ رودکی

۲۵ فردوسی

۲۸ فرخی سیستانی

۳۱ ناصر خسرو

۳۳ انوری

۳۶ باباطاهر

۳۷ سنایی غزنوی

۴۰ خیام

۴۰ خاقانی

۴۲ نظامی

۴۶ عطار

۴۹ مولانا

۵۲ سعدی

۵۴ حافظ

۵۸ صائب

۶۰ پرویز ناتل خانلری

۶۲ کلیم کاشانی

۶۴ هاتف اصفهانی

۶۵ فروغی بسطامی

۶۶ پروین اعتصامی

۶۸ ایرج میرزا

۶۹ رهی معیری

۷۰ مهدی حمیدی شیرازی

۷۱ یمین بهبهانی

۷۱ یمین یوش

۷۳ سهراب سپهری

۷۶ مهدی احوانی

۸۰ احمد شاملو

۸۱ شهریار

۸۲ فریدون مشیری

۸۵ سیاوش کسرای

۹۸ هوشنگ ابتهاج

۹۹ محمدرضا شفیعی کدکنی

۱۰۰ قیصر امین‌پور

۱۳۵	چرند و پرند
۱۳۸	جمال زاده
۱۴۷	صادق چوبک
۱۴۹	سیمین دانشور
۱۵۱	جلال آل احمد
۱۵۵	سید ابراهیم نبوی

۱۵۷	بخش چهارم: نگارش
۱۶۶	فهرست منابع

۱۰۰	حسین منزوی
۱۰۱	محمدعلی بهمنی
۱۰۲	فاضل نظری

بخش سوم: نثر فارسی

۱۰۴	نثر چیست؟
۱۰۵	دوره ها: نثر فارسی
۱۱۰	ترجمه تاریخ طبرستان
۱۱۱	قابوس نامه
۱۱۲	سفرنامه ناصر خسرو: بدایع
۱۱۴	خواجہ عبداللہ انصاری
۱۱۶	تاریخ بیهقی
۱۱۷	اسرار التوحید
۱۱۸	پاک باز
۱۱۸	کلیله و دمنه
۱۲۰	مرزبان نامه
۱۲۲	فیه ما فیه
۱۲۳	مرصاد العباد
۱۲۷	گلستان سعدی
۱۳۰	رساله دلگشا
۱۳۱	بهارستان
۱۳۲	تذکره الشعراء
۱۳۲	لطایف الطوایف
۱۳۳	جوامع الحکایات و لوامع الروایات
۱۳۴	امثال و حکم

پیشگفتار

خدایا چنان کن سرانجام کار
تو خوشنود باشی و ما رستگار
(نظامی)

سپاس یزدان بی‌همتا را که توانستم تفسیر را بدرقه راهم گردانم و همت والایش را پشتیبان گام‌هایم. خداوند عزوجل را شاکرم که توانستم با تألیف مجملات کوچکی در باب ادب و ادبیات، رسالت این واژه عظیم هستی را نمایان کنم و دریچه‌ای از ادب به روی دوبتداران و علاقه‌مندان به آن بگشایم. نظم و نثر فارسی طی گذر زمان دچار تحولات و تغییرات بسیاری شد و در کدام از شاعران و نویسندگان با حسن طبع خود نوآوری‌هایی در عرصه نظم و نثر داشتند که سبب شد ادبیات این مرز و بوم هر دوره پربارتر و به زیور طبع هنرمندان بسیاری آراسته شود.

بخش اعظم کتاب حاضر نیز مربوط به همین بزرگان است. این کتاب در چند بخش متون نظم، متون نثر و آیین نگارش (علائم نگارشی) برای درس فارسی عمومی دانشجویان رشته‌های مختلف تدوین شده است. در بخش اول و دوم این کتاب نمونه‌هایی از نظم و نثر دوره‌های مختلف ادبیات فارسی آورده‌ایم و در مورد هر شاعر یا نویسنده در ابتدای هر درس توضیحات مختصری داده شده است. در بخش آیین نگارش نیز تنها به شرح و توضیح کاربرد علائم سجاوندی در متن اکتفا کرده‌ایم.